

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

027.42

Szerző:

Cím:

Könyvtár
a Wenckheim-palotában

Forrás:

Ujság

Idő:

1931

Személy:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A főváros közönségének egyetlen könyvtára, a legsajátosabban budapesti könyvtár történetének fontos fordulója hozta meg. Megérte, hogy amire husz évig hasztalan várt, könyv-állományához és Budapest világvárosi mivoltához méltó állandó hajlékot kapott. Hosszu vajúdás előzte meg ezt a szerencsés fordulatot. A fővárosi könyvtár, bár felállítására már 1850-től kezdve történetek kísérletek, keletkezését 1911-től kezdve számíthatja. Ez volt az az esztendő, amelyben a könyvtár elszakadt addigi gyámjától, a statisztikai hivattól és önállóvá lett. Az új könyvtár első megszervezője néhai Szabó Ervin volt. Ő hozta el Amerikából az annyira fejlett amerikai könyvtári intézményeknek szervezeti és technikai útjait. Ő és munkatársai építették ki a könyvtárnak mintaszerű tervezetét, amelyel ma is egyedül áll az országban.

Az önálló könyvtár évekig a központi városházán huzta meg magát elégtelen helyiségekben és a régi épület tökéletlen berendezéséhez alkalmazkodva. Könyvállományának gyorsan szaporodó tömege csakhamar új helyiség keresését tette szükségessé. Így került át a könyvtár a gróf Károlyi-utcai ősi fővárosi épületbe, amely valamikor, még pedig évtizedeken át, a fővárosi iparrajziskola helyiségéül szolgált. Ebben a szintén meg nem felelő épületben töltött el a könyvtár jó másfél évtizedet.

A könyvtár gróf Károlyi-utcai épületében megalázóan szűkös körülmények között színlődött és reménytelenül várta sorsának jobbrafordulását. Ekkor vette meg a város a Wenckheim grófoknak a Reviczky- és Baross-utcatól határolt palotáját. A Wenckheim-palota 1880-tól 1885-ig épült, Meinig Artúr ak-

koriban sokat foglalkoztatott építész tervei szerint. Kétkaru díszes kőlépcső visz a félemeletrre az előcsarnokból. A félemeleten a palota legöböljebb esüskében van az igazgató szobája. Mennyezetig érő könyvespolcokon foglal ott helyet néhai Szűry Dénes gyűjteménye, mely az 1711-től számitódó újabb magyar irodalom első kiadásait foglalja magában. Az olvasóhelyiségek az első emeleten vannak. A lépcsőházból a katalógus-szobába jut az ember, onnan a nagy olvasó-terembe, amelyben az asztalok körül hatvanhat szék várja az érdeklődőket. Szomszédos vele a folyóiratok olvasóterme, amelyben egyidejűleg 48 olvasó foglalhat helyet.

Mind a két teremben változatlan a grófi palota eredeti dekoratív dísz. A falakat stukkó-ornamentumok borítják, lábazatukat pedig falambériá fedi. Ezeknek stílusához alkalmazkodnak az új berendezés, amely rokokó-lábu székekből, asztalokból, szekrényekből áll. A könyvespolcok elmés módon magából a lambériából készültek. Külön kis teremben helyezték el a referencebook-ok osztályát. Itt külön könyvtári tisztviselő szolgál az érdeklődőknek mindenféle könyvtári felvilágosítással.

A következő helyiség az ugynevezett Budapestiensia, vagyis a Budapest történetére vonatkozó könyvek és egyéb nyomtatványok szobája. Ez az évről-évre hatalmasan kiépülő gyűjtemény Enyvvári Jenő igazgatónak személyes kezdeményezése. Vele a főváros könyvtára azt a legtermészetesebb hivatását teljesíti, hogy számontartsa és hozzáférhetővé tegye mindazokat a nyomtatványokat, melyekben a régi Budapest különböző korszakainak élete tükröződik.

A budapesti gyűjtemény terméből az egykori grófi palota nagypompájú ebédlőjébe nyitunk. Ez most hatalmas könyvtárterem, amelynek falait a könyvtár keleti gyűjteményének könyvespolcai borítják. A gyűjtemény magva három magángyűjtemény: néhai Vámbéry Ármné, Zichy Jenő grófé és Thallóczy Lajosé. A könyvtár a hagyatékkal kapott nagyértékű anyagot, igen helyesen, nem hagyta kiegészítetlenül, hanem házagait pótolja és új kiadványokkal folytatja. Kitűnő szakember vezetése alatt van ez a gyűjtemény, Dávid dr. igazgatóé alatt. A terem óriási mérete szükségessé tette, hogy külön galériát építsenek beléje, amelyhez fából készült impozáns csigalépcsőn jutni fel. A teremnek földsz. azonban az óriási fehérmárvány kandalló, amely természetesen még a grófi család számára épült.

Az épületnek a Reviczky-utca néző felében vannak a könyvtár raktárai. Három, helyenként ötemeletesek ezek a raktárak. Felszerelésük a legmodernebb. 208.000 kötet ezidőszent a központi könyvtár anyaga. Ötven esztendőig bőven lesz hely az épületben az újabb szaporulat befogadására.

Az egykori grófi istállóknak a földszinten a hírlaptár van.

Pénteken mutatta be a sajtónak Némethy Károly dr. tanácsnok a főváros közművelődési és művészeti ügyosztályának vezetője az új könyvtár épületet. Liber Endre alpolgármester ismertette a könyvtár történetét, azután felkérte Enyvvári Jenő igazgatót az épület bemutatására. Akik az épületet látták, azzal a meggyőződéssel távoztak belőle, hogy a főváros könyvtára Budapest legszebb ilyen közintézménye.